

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

“BUXGALTERIYA HISOBİ VA AUDIT” KAFEDRASI

Ro'yxatga olindi:

№ 413

2022 yil “28” 08

BANK ISHI FANI

SILLABUSI

Bilim sohasi:	200000	- Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta'lim sohasi:	230000	- Iqtisod
Ta'lim yo'nalishi:	5230700	- Bank ishi va auditi

Qarshi – 2022 yil

Fanning sillabusi O'zbekiston Respublikasi oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi Toshkent Moliya institutining 2020 yil 19.08 dagi № BD-5230700-son bilan ro'yxatga olingan fan dasturi asosida tuzilgan.

Tuzuvchi:

Azimova H.E. - "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasida katta o'qituvchisi

Taqrizchilar:

QarDU "Iqtisodiyot va servis"
kafedrasida dotsenti, i.f.n. G.Erkayeva
QarMII "Moliya" kafedrasida mudiri,
i.f.n., dots. R.Omonov

Fanning sillabusi "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasining 2022 yil _____ № _____-son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va "Iqtisodiyot" fakulteti Uslubiy Komissiyasining 2022 yil _____ № _____-son yig'ilishida muhokama qilinib tasdiqlangan.

Institut Uslubiy Kengashining 2022 yil _____ № _____-son yig'ilishida muhokama etilgan va o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya qilingan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

dots.Sh.Turdiyev

"Iqtisodiyot" fakulteti
Uslubiy komissiya raisi:

dots.A.Qurbonov

Kafedra mudiri:

i.f.f.d.(PhD) A.Alikulov

“Bank ishi” fani sillabusi

Fan (modul) kodi (YEST) BAN 1326	O’quv yili 2022-2023	Semestr V/VI	ECTS krediti 7(5/6)
Fan (modul) turi Ixtisoslik fan	Ta’lim tili o’zbek		Haftalik dars soati 2/4
Fanning nomi	Auditoriya mashg’ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Bank ishi	V semestr- 60 VI semestr-60	140	260

O’qituvchi haqida ma’lumot

Kafedra nomi	Buxgalteriya hisobi va audit		
O’qituvchi	F.I.Sh.	Telefon raqami	e-mail
Ma’ruzachi	Azimova Hulkar Egamberdiyevna	91-461-06-71	azimovahulkar 76 pari1976
Amaliy mashg’ulot	Azimova Hulkar Egamberdiyevna	91-461-06-71	azimovahulkar 76 pari1976
Laboratoriya mashg’uloti	-		

I.Fanning mazmuni

O’zbekiston Respublikasi iqtisodiyotini yuqori va barqaror sur’atlarda o’sishini va raqobatbardoshligini ta’minlash mamlakat bank tizimining va uning muhim tarkibiy qismi bo’lgan tijorat banklari faoliyatining barqarorligini ta’minlash zaruriyatini yuzaga keltiradi. Bu esa “Bank ishi” fanini o’rganishga nisbatan yangi talablarini qo’yadi. Ushbu Sillabus tijorat banklari faoliyatining barcha soha va yo’nalishlari, xususan, banklarning aktiv va passivlari, likvidliligi, to’lovga qobilligi va moliyaviy barqarorligi, tijorat banklari faoliyatini tartibga solish va nazorat qilish masalalari o’z aksini topgan.

II. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentliklar)

Bilish va tushunish jihatidan:

Fanning maqsadi. Ushbu Sillabus asosida fanning maqsadlarini tavsiflaydi. Bank ishi fanining maqsadi bank ishi mutaxassisligi bo'yicha o'qishga qabul qilingan talabalarni O'zbekiston Respublikasi bank tizimi, uning tuzilishi, faoliyat yuritishi, shuningdek, tijorat banklarining faoliyati, operatsiyalari hamda mamlakatimiz iqtisodiyotida tutgan o'rnini haqida dastlabki ko'nikma va tasavvur shakllantirishga qaratilgan. Shuningdek, talabalarga pulning zarurligi, mohiyati, pul nazariyalari va pul aylanmasi, kredit va kredit munosabatlari, banklar va bank tizimi, valyutalarning xalqaro miqyosdagi xarakatini tashkil qilish bo'yicha chuquq nazariy va amaliy bilimlar berish hamda ularni amaliyotda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat.

Fanning vazifasi - talabalar uchun mutaxassislik fanlari mazmuni to'g'risida ma'lumot berish hamda ushbu fanlarning maqsadi, vazifalari, predmeti, boshqa iqtisodiy fanlar bilan aloqadorligi, ahamiyati, o'qitish uslublari va baholash mezonlari haqida bilim berish hisoblanadi. Shuningdek, pulning kelib chiqishi va zarurligi, pulning mohiyati vapul muomalasi qonunlari, pul aylanmasi va pul tizimi kreditning mohiyati va prinsiplari, kreditning shakllari va turlari, bank tizimi va uning tarkibi, tijorat banklari operatsiyalari, nobank moliyakredit institutlari faoliyati, xalqaro valyuta munosabatlarini tashkil qilish va tartibga solish asoslari xususidagi nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalarni o'rganish hamda ahamiyatini ochib berish.

Talabalar quyidagi imkoniyatlarga ega bo'lishlari kerak: - banklar faoliyatining me'yoriy – huquqiy asoslari;

- tijorat banklari faoliyatining iqtisodiy asoslari;
- kredit tizimi va ular faoliyatining yo'nalishlari;
- tijorat banklari passivlari va aktivlari va aktivlarning shakllanishi, tarkibi dinamikasi va

yetarlilik;

- tijorat banklarining passiv va aktiv operatsiyalarini amalga oshirish tartibi;
- tijorat banklarining likvidligi va to'lovga qobilligini ta'minlash;

Tahlil jihatidan:

Talabalar quyidagi imkoniyatlarga ega bo'lishlari kerak:

- banklar faoliyatidagi risklarni baholash va boshqarish haqida tasavvurga ega bo'lishi;
- O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki, tijorat banklari va nobank kredit tashkilotlarining funksiyalari va operatsiyalarini;
- O'zbekiston Respublikasi kredit tizimi faoliyati qonunchiligi asoslarini;

- banklarni davlat ro'yxatidan o'tkazish, lisenziyalash, ular ustav fondini shakllantirish manbalari hamda banklarini qo'shish va tugatishning xususiyatlarini;
- tijorat banklari kapitali tarkibi va ularning yetarliligiga qo'yiladigan talablarni;
- tijorat banklari aktiv va passivlarini boshqarish usullarini;
- banklarning valyuta pozitsiyasini boshqarish va nazorat qilishni;
- bank tizimining fond birjasi va depozitariylar faoliyati bilan o'zaro hamkorligini;
- tijorat banklarida kreditlashni tashkil etish asoslarini;
- mijoz kreditga layoqatlilikining asosiy va qo'shimcha ko'rsatkichlarini;
- kredit bo'yicha ta'minot turlari va ularni rasmiylashtirishning huquqiy asoslari;
- tijorat banklarining kredit siyosati va uning o'ziga xos xususiyatlarini;
- kredit bahosi va unga ta'sir etuvchi omillarini;
- tijorat banklarining alohida kredit turlari va ularning farqli jihatlarini;
- tijorat banklari tomonidan kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sub'ektlarini kreditlash amaliyotini tashkil qilishni;
- tijorat banklari tomonidan qishloq xo'jaligi sub'ektlarini kreditlashning huquqiy va iqtisodiy asoslarini;
- tijorat banklarining faktoring va lizing operatsiyalari va ularni amalga oshirish tartibini;
- tijorat banklarining yangi xizmatlarini amalga oshirish tartibini;
- tijorat banklarining balansdan tashari operatsiyalarining turlarini;
- tijorat banklarining foizi va foizsiz daromadlari va xarajatlarini;
- tijorat banklari foydasi va rentabellik ko'rsatkichlarini;
- tijorat banklarining likvidlik ko'rsatkichlarini hisoblash va uning holatiga baho berishni;

Baholay olish jihatidan:

Talabalar quyidagi imkoniyatlarga ega bo'lishlari kerak:

- bank risklarini boshqarish usullarini bilish va ulardan foydalana olish lozim;
- kredit tizimining rivojlanish ko'rsatkichlarini tahlil etsih;
- tijorat banklari tomonidan resurslarni jalb etish va ularni joylashtirish;
- tijorat banklarida kreditlash shakllaridan foydalanish;
- tijorat banklari operatsiyalari ustidan bank nazoratini tashkil etish;
- banklarining mijozlar oldidagi majburiyatlarini bajarish;
- banklarda boshqaruv tizimini tashkil etish;
- banklar faoliyatining moliyaviy natijalarini baholash;
- tijorat banklari operatsiyalarining risklilik darajasiga baho berish;
- mijozning kreditga layoqatlilikini tahlil etish va uni baholash;
- tijorat banklari foydasini taqsimlash ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

III. Ta'lim texnologiyalari va metodlari

- Amaliy ta'lim;
- Jarayonga yo'naltirilgan ta'lim
- Munozara

- Loyihaviy ishlar
- Mustaqil o'rganish
- Taqdimot
- Yozuv portfolio kiritish
- So'rov o'tkazish

Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

№	Mavzu, bo'lim nomi	Qisqacha mazmuni	Soati
		V-semestr	
1	Kreditlashni tashkil etish asoslari	Tijorat banklarida kreditlashni tashkil etish. Uning huquqiy-uslubiy asoslari. Kreditlash qoidalari va tartibi. Kredit munosabatlarining ob'ekti va sub'ektlari. Kredit mexanizmi va uning elementlari. Kreditlash tamoyillari va usullari. Kreditlash va ssuda schyotlarining turlari. Xo'jalik sub'ektlarini kreditlash mexanizmini takomillashtirish yo'llari.	4
2	Aylanma mablag'lar va mijozlarning kreditga layoqatliligini baholash usullari	Aylanma mablag'lar tushunchasi va uning tarkibi. Aylanma mablag'larni tashkil etish manbalari va kreditning roli. Kreditga layoqatlilik tushunchasi. Mijozning kreditga layoqatliligining asosiy va qo'shimcha ko'rsatkichlari. Biznes reja va uni kreditlash jarayonidagi o'rni. Tijorat banklari tomonidan aylanma mablag'larni to'ldirish uchun beriladigan kreditlarni rasmiylashtirish tartibi. Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida O'zbekistonda korxonalarni moliyaviy jihatdan qo'llab-quvvatlashda tijorat banklarining roli.	4
3	Kreditning ta'minoti va uning shakllari	Kreditning ta'minoti tushunchasi va uning ahamiyati. Kredit bo'yicha ta'minotning turlari: a)garov, b)kafillik, v)kafolat, s)sug'urta, d)depozit. Ta'minotlarni rasmiylashtirishning huquqiy asoslari. Garov reestri va uning kredit ta'minotidagi ahamiyati. Kreditning qaytarilishida garov va boshqa ta'minot	4

		shakllarining tutgan o'ri. Birlamchi va ikkilamchi ta'minot. Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitidakredit ta'minoti bilan bog'liq muammolar.	
4	Tijorat banklarining kredit siyosati, kreditlash jarayonlari va uning bosqichlari	Tijorat banklari kredit siyosati va uning zarurligi.Kreditlash bosqichlari haqida tushuncha.Tijorat banklarining kredit siyosatiga qo'yiladigan Markaziy bank talablari. Tijorat banklarining kredit siyosati va uning mezonlari. Tijorat banklariningkredit siyosati va uning o'ziga xos xususiyatlari. Tijorat banklari kredit siyosatining bajarilishi ustidan nazorat. Kredit hujjatlari yig'majildini tashkil qilish. Bank va mijozlarning sherikchilik munosabatlari va ularni mustahkamlash. Kredit shartnomasi, uning mazmuni va ahamiyati. Kredit shartnomasi bajarilishi ustidan nazorat va ko'riladigan choralar. Ssuda hisob varag'idan kredit berish va qaytarish tartibi. Kreditlash jarayonini tashkil qilishda kredit monitoringgi va uning ahamiyati. Kreditlarni tasniflanishi va ular bo'yicha zahira tashkil qilish. Umidsiz kreditlarni balansdan tashqariga chiqarish tartibi.Kreditlarni hisobdan chiqarish Respublikasida iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida kredit tasniflanishi bilan bog'liq muammolar.	6
5	Alohida kredit turlari	Alohida hisob varag'idan kreditlash va kredit liniyasini ochib kreditlash tartibi. Kontokorrent schetidan kreditlash. Overdraft bo'yicha kreditlash va uni o'ziga xos xususiyatlari. Lombard krediti va undan foydalanish imkoniyatlari. Revolver kreditini berish tartibi va uning ahamiyati. Iste'mol krediti haqida tushuncha. va uni rasmiylashtirish shartlari. Ta'lim kreditini berish tartibi va uning ahamiyati. Ipoteka krediti va undan foydalanish imkoniyatlari. Tijorat banklari tomonidan yosh oilalarga ajratiladigan kreditlar va ulardan foydalanish shartlari.Tijorat banklari tomonidan sindikatlashgan kreditlarni berish tartibi. Xorijiy davlatlar amaliyotida mavjud ba'zi kredit turlari va ularni ajratish tartibi.	6
6	Iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlarini kreditlashning o'ziga xos xususiyatlari	Kichik biznes haqida tushuncha va uning Respublika iqtisodiyotidagi o'ri. Kichik biznesni kreditlashni tashkil qilish asoslari. Tijorat banklari tomonidan imtiyozli kreditlash jamg'armasini tashkil etish asoslari va shakllantirilishi. Imtiyozli	6

		kreditlash jamg'armasi hisobidan xo'jalik sub'ektlarini kreditlash tartibi. Kichik biznes subektlarini milliy valyutada kreditlash tartibi va uning ahamiyati. Kichik biznes va tadbirkorlik sub'ektlariga aylanma mablag'larni to'ldirish uchun ajratiladigan kreditlarni o'ziga xos xususiyatlari. Tijorat banklari tomonidan davlat maqsadli jamg'armalari kredit liniyalari hisobidan imtiyozli mikrokreditlar berish tartibi. Tijorat banklari tomonidan mikrolizingni rasmiylashtirish tartibi va uning ahamiyati. Kichik biznes loyihalarini chet el investitsiyasi va boshqa manbalar hisobidan moliyalash. Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida O'zbekistonda oilaviy tadbirkorlik, xizmat ko'rsatish va servis hamda kasanachilik sohalarining barqaror rivojlanishida banklarning roli. Oilaviy tadbirkorlikni kreditlash tartibi.	
		Jami	30
		VI-semestr	
7	Tijorat banklarining faktoring operatsiyalari	Tijorat banklarining faktoring operatsiyalari va uning mohiyati. Faktoring operatsiyalarining turlari va faktoring operatsiyalarini o'tkazish tartibi. Korxonalarni debitorlik qarzlarini qisqartirishda faktoring operatsiyalarining o'rni. Tijorat banklarida faktoring operatsiyalarini rivojlantirish masalalari.	4
8	Tijorat banklarining lizing operatsiyalari	Lizing operatsiyalari va ularning mohiyati. Lizing operatsiyalarining turlari. Lizing operatsiyalarini o'tkazish tartibi va ular bilan bog'liq risklari. Lizing to'lovlari va ularni aniqlash tartibi. Tijorat banklarida lizing operatsiyalarini rivojlantirish masalalari.	4
9	Tijorat banklarining yangi xizmat turlari	Tijorat banklari tomonidan ko'rsatiladigan an'anaviy va noan'aviy xizmat turlari. Plastik kartochkalar va ularni qo'llash zaruriyati Plastik kartochkalarining to'lov tizimidagi o'rni. O'zbekiston Respublikasida plastik kartochkalarni qo'llash imkoniyatlari. Qimmatliklarni saqlash va seyf xizmati. Mijozlarga ish joyida va uyida xizmat ko'rsatish. Internet banking xizmatlari. Iqtisodiyotni modernizatsiyalash	4

		sharoitida O'zbekistonda 2020-2025 yillarda bank xizmatlarini rivojlantirish istiqbollari.	
10	Tijorat banklarining balansdan tashqari operatsiyalarining	Tijorat banklarining balansdan tashqari operatsiyalarining mazmuni va turlari. Aktivlar bo'yicha foizlar va vositachilik haqlarining balansdan tashqaridagi hisobining yuritilishi. Hosilaviy instrumentlar bo'yicha transaksiyalarning balansdan tashqari operatsiyalari. Bank kafolatlari bo'yicha balansdan tashqari operatsiyalar. Garov sifatidagi qimmatli qog'ozlar, mulklar va mulkiy huquqlar bo'yicha talablarning balansdan tashqari operatsiyalari. Tijorat banklarida balansdan tashqari operatsiyalarni takomillashtirish masalalari.	4
11	Tijorat banklarining daromadlari, xarajatlari va foydasi	Tijorat banklarining daromadlari: foizli va foizsiz daromadlari. Tijorat banklarining foizli va foizsiz xarajatlari. Tijorat banklarining operatsion xarajatlari. Spred tushunchasi va uni hisoblash tartibi. Tijorat banklarining daromadlilikini oshirishda spekulyatsiya operatsiyalarining o'ri. Bank daromadlarini ko'paytirish yo'llari. Tijorat banklarining foydasi haqida tushuncha. Tijorat banklari foydasi va uni taqsimlash. Tijorat banklarini soliqqa tortish tartibi. Tijorat banklari rentabellik ko'rsatkichlari. Tijorat banklarining dividend siyosati. Bank foydasini oshirish yo'llari.	6
12	Tijorat banklarining to'lovga layoqatliligi va likvidliligi	Tijorat banklarining to'lovga layoqatliligi va likvidliligi haqida tushuncha. Tijorat banklarining likvidlik ko'rsatkichlari. O'zbekiston tijorat banklarining likvidlik holati. Xorijiy davlatlar amaliyotida tijorat banklarining likvidlilikini baholash usullari. Likvidlilik va rezervlarni boshqarish bo'yicha tijorat banklarining siyosati va strategiyasi. GEP tahlili. Banklarni reytingi va uni baholash usullari. O'zbekistonda iqtisodiyotni modernizatsiyalashsharoitida tijorat banklarining to'lovga layoqatliligi va likvidlilikini ta'minlash yo'llari.	4
13	Tijorat banklari risklari va ularni boshqarish	Bank riski tushunchasi va uning turlari. Kredit riski va uni hisoblash yo'llari. Bank risklarini	4

	usullari	boshqarish masalalari. Tijorat banki riskini baholashda aktivlar diversifikatsiyasining o'rni. Bank risklarini sug'urtalash usullari. Bank risklarini boshqarish asoslari va uni takomillashtirish	
		Jami	30

“Bank ishi” fani bo'yicha amaliy mashg'ulotining kalendar rejasi

T/r	Mavzular nomi	Soat
	V-semestr	
1	Kreditlashni tashkil etish asoslari	2 soat
2	Kreditlashni tashkil etish asoslari	2 soat
3	Aylanma mablag'lar va mijozlarning kreditga layoqatliligini baholash usullari	2 soat
4	Aylanma mablag'lar va mijozlarning kreditga layoqatliligini baholash usullari	2 soat
5	Kreditning ta'minoti va uning shakllari	2 soat
6	Kreditning ta'minoti va uning shakllari	2 soat
7	Tijorat banklarining kredit siyosati, kreditlash jarayonlari va uning bosqichlari	2 soat
8	Tijorat banklarining kredit siyosati, kreditlash jarayonlari va uning bosqichlari	2 soat
9	Tijorat banklarining kredit siyosati, kreditlash jarayonlari va uning bosqichlari	2 soat
10	Alohida kredit turlari	2 soat
11	Alohida kredit turlari	2 soat
12	Alohida kredit turlari	2 soat
13	Iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlarini kreditlashning o'ziga xos xususiyatlari	2 soat
14	Iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlarini kreditlashning o'ziga xos xususiyatlari	2 soat
15	Iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlarini kreditlashning o'ziga xos xususiyatlari	2 soat
	Jami	30 soat
	VI semestr	
16	Tijorat banklarining faktoring operatsiyalari	2 soat
17	Tijorat banklarining faktoring operatsiyalari	2 soat

18	Tijorat banklarining lizing operatsiyalari	2 soat
19	Tijorat banklarining lizing operatsiyalari	2 soat
20	Tijorat banklarining yangi xizmat turlari	2 soat
21	Tijorat banklarining yangi xizmat turlari	2 soat
22	Tijorat banklarining balansdan tashqari operatsiyalarining foydasi	2 soat
23	Tijorat banklarining balansdan tashqari operatsiyalarining foydasi	2 soat
24	Tijorat banklarining daromadlari, xarajatlari va foydasi	2 soat
25	Tijorat banklarining daromadlari, xarajatlari va foydasi	2 soat
26	Tijorat banklarining daromadlari, xarajatlari va foydasi	2 soat
27	Tijorat banklarining to'lovga layoqatliligi va likvidliligi	2 soat
28	Tijorat banklarining to'lovga layoqatliligi va likvidliligi	2 soat
29	Tijorat banklari risklari va ularni boshqarish usullari	2 soat
30	Tijorat banklari risklari va ularni boshqarish usullari	2 soat
	Jami	30 soat

Mustaqil ta'lim tashkil etishning shakli va mazmuni

Mustaqil ta'limning maqsadi - talabalar o'qituvchi rahbarligida o'quv jarayonida olgan bilim va ko'nikmalarini darsliklar, o'quv qo'llanmalar, o'quv-uslubiy majmualar, internet ma'lumotlari, o'quv-vizual va multimedia materiallari yordamida mustahkamlaydilar.

№	Mavzular nomi	soat
1	Banklarning kelib chiqishi va bank tizimi	2
2	O'zbekiston Respublikasi bank tizimi va uning tarkibi	2
3	Markaziy bank va uning funksiyalari	2
4	Milliy valyuta kursi va unga ta'sir etuvchi omillar.	2
5	Tijorat banklari va ularning funksiyalari	2
6	Tijorat banklarining operatsiyalari	2

7	Nobank moliya-kredit muassasalari	2
8	Bank inqirozlari	2
9	Pulning xalqaro munosabatlardagi harakati	2
10	Xalqaro moliya institutlari, ularning maqsadi va funksiyalari	2
11	Banklar va bank faoliyatiga oid ilmiy-nazariy konsepsiyalar tizimini shakllantirish	2
12	Xorijiy davlatlarda bank faoliyatini amalga oshirishi mumkin bo'lgan sub'ektlar faoliyatining huquqiy asoslari tahlili (Evropa, Yaponiya, AQSH, Xitoy, SHarq davlatlari, Afrika, Arab davlatlari va boshqalar)	2
13	O'zbekiston Respublikasi bank tizimi, uning xususiyatlari, muammolari4.Kredit muassasalari ular faoliyatining huquqiy asoslari	
14	O'zbekiston Respublikasida bank tizimini isloh qilish strategiyasi, uning zarurati, mazmuni va amalga oshirish yo'nalishlari	2
15	Mahalliy va xorijiy amaliyotda banklarning turlari, ularning tashkil etilish xususiyatlari	2
16	Nobank kredit tashkilotlari, ular faoliyatining huquqiy asoslari va xususiyatlari.Lombardlar va mikrokredit tashkilotlarining tarkibi va vazifalari. O'zbekiston Respublikasi va xorijiy davlatlardabank tizimi,nobank tashkilotlari faoliyatining o'ziga xos va qiyosiy jihatlari	2
17	2020-2025 yillarga mo'ljallangan O'zbekiston Respublikasining bank tizimini isloh qilish strategiyasi va uning asosiy yo'nalishlari	2
18	Banklarda davlat ulushini kamaytirish va banklararo raqobatni rivojlantirish masalalari	2
19	Banklarda davlat ulushini kamaytirish va banklararo raqobatni rivojlantirish masalalari	2
20	O'zbekiston Respublikasi va xorijiy davlatlarda tijorat banklari faoliyatini tashkil etishning iqtisodiy asoslarining taqqosiy tahlili.	2
21	Tijorat banklarini ochish uchun ustav kapitalining minimal miqdori talablar bo'yicha xorij amaliyoti, qiyosiy tahlili	2
22	Jahon amaliyotida tijorat banklari faoliyatini qayta tashkil etish sabablari, shakllari (qiyosiy tahlil).	2
23	Ustav fondini shakllantirish manbalarida mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari	2
24	Jahon amaliyotida tijorat banklari faoliyatini qayta tashkil etish sabablari, shakllari (qiyosiy tahlil).	2
25	Banklarga vasiylik tayinlash zarurligi. Alohida tijorat bankining	2

	moliyaviy ahvolini barqarorlashtirish bo'yicha "Vasiy tayinlash Konsepsiyasi"ni ishlab chiqish	
26	Tijorat bankini tugatish bo'yicha "Bankni tugatish sxemasi"ni ishlab chiqing	2
27	Bank tizimini xarakterlovchi 50 so'zdan iborat krassvord tuzing	2
28	Bank ustav kapitali shakllanishi bo'yicha xorij va O'zbekiston amaliyotini qiyosiy o'rganish xamda respublika bank tizimi uchun tavsiyalar ishlab chiqish.	2
29	O'zbekiston Respublikasida banklar ustav kapitalini oshirish muammolari va ularni bartaraf etish bo'yicha ilmiy takliflar ishlab chiqish	2
30	Tijorat banklari faoliyatini qayta tashkil etish bo'yicha tartib va sxemani shakllantirish.	2
31	Banklarga vasiylik tayinash sxemasini ishlab chiqish va bank faoliyatini barqarorlashtirish bo'yicha "Bank faoliyatini barqarorlashtirish" Konsepsiyasini ishlab chiqish va algoritmini shakllantirish	2
32	Tijorat bankini tugatishga olib boruvchi sabablarini aniqlang, ularni tahlil qiling, natija bo'yicha qaror qabul qiling va qaroringizni dalillarda isbotlang.	2
33	Bank faoliyatiga doir Xalqaro moliya institutlari faoliyatini o'rganish asosida ularning vazifa, funksiya, talablari, bugungi kunda tadqiq qilayotgan muammolarining yo'nalishlarini shakllantiring va o'z qarashingizni shakllantiring, O'zbekistonga xos va nomaq'bul bo'lgan jihatlarni aniqlang.	2
34	Bazel qo'mitasining bank faoliyatiga doir tavsiyaviy ko'rsatmalarini guruhlashtiring va tizimini yarating.	2
35	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 12 may 2020 yildagi 2020-2025 yillarga mo'ljallangan O'zbekiston Respublikasining bank zimini isloh qilish strategiyasi to'g'risida"gi farmoni asosida banklarni ususiylashtirish, banklararo raqobat muhitini yaratish bo'yicha muammolarni aniqlash va tavsiyalar shakllantirish	2
36	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining faoliyatini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 2018 yil 9 yanvardagi PF-5296-sonli farmondan kelib chiqib vazifalar va ularni amalga oshirish tizimini yarating.	2
37	T-sxemadan foydalanib tijorat banklarining resurslari, ularning tarkibi va tavsifini shakllantirish	2
38	Aholi omonatlarini kafolatlashning huquqiy asoslarini takomillashtirish yo'llari	2

39	Banklarning passiv operatsiyalari, ularning turlari bo'yicha "Ikki qismli kundalik" yarating	2
40	Tijorat bankining kapitali uning tarkibi va etarligiga qo'yilgan talablar va u bo'yicha Bazel qo'mitasi talablarini o'rganish	2
41	Bank kapitali bo'yicha "Nilufar guli" metodini qo'llab uni tasniflang	2
42	Tijorat banklarining jalb qilingan mablag'larining tasnifini shakllantirish, muammolarni o'rganish va ilmiy-amaliy echimi bo'yicha yondashuvni shakllantirish.	2
43	Aholi pul jamg'armalari bo'yicha holat va muammolarni o'rganish va echimi bo'yicha o'z takliflarini shakllantirish	2
44	Aholi omonatlarini kafolatlashning huquqiy asoslarini takomillashtirish yo'llari.	2
45	Tijorat banklarining resurslari va ularni samarali boshqarish masalalari.	2
46	Tijorat banklari ustav kapitalini shakllantirish manbalari	2
47	Tijorat banklari faoliyatini qayta tashkil etish sabablari qayta tashkil etish sxemasini shakllantirish	2
48	Banklarga vasiylik tayinlash zarurligi va ahamiyati izohlash	2
49	Tijorat bankini tugatishning samarali yo'llarini izohlash	2
50	"VEEN diagrammasi" asosida bank resurslariga tasnifni shakllantirish	2
51	Aholi omonatlarining aholi daromadi, bandligi, YAIM kabi boshqa qator ko'rsatkichlar bilan aloqadorligi tizimli shaklda ko'rsatish	2
52	Bank aktivlari tarkibini "T-Sxema"da ifodalang	2
53	Bank aktivlarining sifati darajasi va bank aktivlarining diversifikatsiyasi	2
54	Tijorat banklarining aktivlarini boshqarish usullari bo'yicha mahalliy va xorij olimlarining qarashlarini tasniflash.	2
55	Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida tijorat banklari aktivlarini boshqarish strategiyasi	2
56	Tijorat banklarida majburiy zahiralarini tashkil etish tartibi va uning zaruriyati. Mahalliy va xorij amaliyoti qiyosiy tahlili	2
57	Xalqaro va mahalliy darajada valyuta kursiga ta'sir etuvchi omillarni tizimlashtirish	2
58	Valyuta operatsiyalarini tashkil etish, valyuta pozitsiyasi va nazorati.	2
59	Joriy va muddatli valyuta operatsiyalarining tasnifini shakllantirish. amaliyot.	2
60	Xedjerlash va uning valyuta munosabatlarini tashkil qilishdagi roli.	2
61	O'zbekiston Respublikasi valyuta bozorining shakllanishi. Iqtisodiyotni	2

	modernizatsiyalash sharoitida xorijiy valyutalarga bo'lgan talab va taklif (eksportga yo'naltirilgan korxonalar faoliyatini qo'llab-quvvatlash nuqtai nazaridan)ni muvofiqlashtirish masalalari.	
62	Qimmatli qog'ozlar bozori va uning ishtirokchilari tasnifini shakllantirish	2
63	O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankning va tijorat banklarining qimmatli qog'ozlar bilan operatsiyalari	2
64	REPO operatsiyalari. Anderrayting operatsiyalari.Trast operatsiyalari.	2
65	Fond birjasi va depozitariylar faoliyati bilan bank tizimining o'zaro hamkorlik darajasi. Fond bozorlariga moliyaviy-iqtisodiy inqirozning ta'siri va unda yuzaga kelgan tanglik sabablari va oqibatlari	2
66	Fond bozorlariga moliyaviy-iqtisodiy inqirozning ta'siri va unda yuzaga kelgan tanglik sabablari va oqibatlari	2
67	Tijorat banklari foiz siyosati va oiz stavkalarining turlari bo'yicha xorij amaliyoti va mahalliy amaliyotni o'rganish.	2
68	Kredit bahosi va uni o'rnatish tartibi: Mahalliy va xorijiy	2
69	Foiz stavkasi va kredit bahosiga ta'sir etuvchi omillar	2
70	Marja va uning hisoblanishi	2
	Jami	140

VI. Talabalar bilimni baholash mezonlari va kreditlarni olish uchun talablar

Fanga oid nazariy materiallar ma'ruza mashg'ulotlarini ma'ruzalarda ishtirok etish va kredit-modul platformasi orqali ma'ruzalarni mustahkamlash hamda belgilangan test savollariga javob berish orqali amalga oshiriladi.

Amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha amaliy ko'nikmalar hosil qilish va o'zlashtirish mashg'ulotlarga to'liq ishtirok etish va modul platformasi orqali topshiriqlarni bajarish natijasida nazorat qilinadi.

Mustaqil ta'lim mavzulari modul platformasi orqali berilgan mavzular bo'yicha topshiriqlarni bajarish (test, referat va boshqa usullarda) bajariladi.

Fan bo'yicha talabalar test usulida oraliq nazorat va og'zaki (yoki test) usulida yakuniy nazorat topshiradilar.

Talabalar bilimi O'zbekiston Respublikasi OO'MTVning 2018 yil 9 avgustdagi 9-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom" asosida baholanadi.

Talabalarning bilimi quyidagi mezonlar asosida:

- talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 5 (a'lo) baho;

- talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 4 (yaxshi) baho;

- talaba olgan bilimini amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 3 (qoniqarli) baho;

- talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda — 2 (qoniqarsiz) baho bilan baholanadi.

Yakuniy nazorat turini o'tkazish va mazkur nazorat turi bo'yicha talabaning bilimini baholash o'quv mashg'ulotlarini olib bormagan professor-o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Fan dasturida berilgan baholash mezonlari asosida fanni o'zlashtirgan talabalarga tegishli ta'lim yo'nalishi (magistratura mutaxassisligi) o'quv rejasida ushbu fanga ko'rsatilgan kredit beriladi.

Dasturning informatsion- uslubiy ta'minoti.

Mazkur fanni o'qitish jarayonida Bank tizimiga oid qonunlari, kodekslar, Prezident Qarorlari va Farmonlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarorlari, chet el va Respublikamizda nashr etilgan adabiyotlar, elektorn adabiyotlar, turli slaydlar, vikepediyalar, ilmiy jurnallardagi maqolalar, ma'ruza matnlari, fan bo'yicha o'quv-uslubiy majmualar hamda Internet materiallaridan foydalaniladi.

ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar

1. Frederik S. Mishkin. The economics of money, banking and financial markets Pearson Education Limited. 2013. 695 pages.
2. Abdullaeva Sh. Z. va b. ' Pul va banklar' Darslik. T.; -'IQTISOD-MOLIYA', 2019 y. -628 b.
3. Abdullayeva Sh. Z. Azizov U. U. Bank ishi. Darslik. 1- qism- T.; Iqtisod-moliya, 2019 y. 732 b.
4. Банковские дело: учебник/ О Лаврушин. Н. И. Валенцева (и другие) под ред Лаврушина
5. Денег кредит банки: учеб./ под ред. Г. Н. Белоглазовой. - М.: Высшее образование, 2018 . 245с
6. Денег кредит банки: Экспресс курс: учеб. Пособие/ под ред О. И. Лаврушина. 3-е изд, перераб. И доп . - М: КНОРУС, 2016 544с
7. Кузнецова, Е.И. Денег кредит банки: Учебное пособие/ Е.И.Кузнецова - М.: ЮНИТИ, 2019. 567с.
8. Омонov А. А. QoraliyevT.M. " Pul va banklar" darslik T.: " IQTISOD-MOLIYA" 2019 y
9. Ролфреман Д. Форд Ф. Основы банковские дела- М .: Инфра -М 1996- 624 с

10. Селищев, А.С. Деньги. Кредит банки/ А.С Селищев - СПб.: Питер, 2017 - 254с

Qo'shimcha adabiyotlar

11. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. T. Sharq, 2014 yil.

12. O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik Kodeksi. - Toshkent: Adolat, 2007 yil
291 b

13. O'zbekiston Respublikasining "Banklar va bank faoliyati to'g'risidagi" Qonuni. 7 noyabr. 2019 yil.

14. "Valyutani tartibga solish to'g'risidagi" Qonun 15 noyabr 2019 yil

15. "Markaziy bank to'g'risidagi" O'zbekiston Respublikasining Qonuni 15 noyabr 2019 yil.

16 . O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasining Markaziy bankining faoliyatini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risidagi" 2018 yil 9- yanvardagi PF- 5296- sonli Farmoni.

17. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 12 may 2020 yildagi "2020-2025 yillarga mo'jallangan O'zbekiston Respublikasining bank tizimini isloh qilish strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni

18. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. Xalq so'zi, 2019 yil 23 dekabr

19. Владимирова. М. А. Деньги кредит банки: учеб пособие/ М.П. Владимирова. - 3-е изд, перераб. И доп. - М.: КНОРУС, 2017 245с

20. Гринспен А. Эпоха потрясений: проблемы и перспективы мировой финансовой системы. Пер. С англ. - М.: Альпина Паблишер, 2017. - 520 с.

21 Ескиндаров М.А. , Звонова. Е. А. Международный валютный отношения. Учебник. М.: КНОРУС, 2018 540с.

Axborot manbalari

22. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonuni hujjatlari va ma'lumotlar milliy bazasi.

23. www.norma.uz- Axborot- huquqiy portal

24. www.tfi.uz – O'zbekiston moliya instituti rasmiy sayti

25. www.cbu.uz – O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki rasmiy sayti

26. www.finance.uz - Moliya IQTISODIYOT tahlil portali

27. www.stat.uz – O'zbekiston Respublikasi Davlat qo'mitasining rasmiy sayti

28. www.sciencedirect.com. ommabop ilmiy jurnallar sayti.